

Aan:	Leden algemeen bestuur GGD Hollands Noorden
Van:	Dagelijks bestuur en directie
Datum:	29 mei 2017
Onderwerp:	Q&A GGD Dossier; notitie ter ondersteuning AB leden bij raadsbehandeling

Inleiding

In de concept jaarstukken 2016 is onder het Programma Jeugd in de verantwoording van het resultaat een verlies opgenomen inzake het GGD dossier ad € 487.000,-. In het algemeen bestuur van 19 april 2017 is hierover gesproken en werd aangegeven dat er behoefte bestaat aan nadere toelichting en achtergronden van het ontstaan van deze situatie. In deze notitie wordt op de mogelijke vragen een kort antwoord gegeven, in de bijlage staat een uitgebreidere toelichting op alle vragen.

1. **Waarom moet er een nieuw GGD Dossier komen?**

De Jeugdgezondheidszorg van GGD Hollands Noorden is op grond van de Wet op de geneeskundige behandelovereenkomst en eisen vanuit VWS en Inspectie voor de gezondheidszorg verplicht om te beschikken over een digitaal cliëntendossier. De huidige software van MLCas voldoet niet meer aan de eisen, is verouderd en de leverancier onderhoudt het systeem niet meer.

2. **Welke procedure is doorlopen?**

De aanbestedingsfase is vooraf gegaan door het maken van een business case. Na de aanbestedingsprocedure werd het ontwikkelen en leveren van het GGD Dossier gegund aan de leverancier. Bij de aanbesteding zijn de GGD'en begeleid door een extern bureau. Daarna is de bouwfase gestart.

3. **Wanneer werden voor het eerst de problemen (vertraging) bekend?**

In augustus 2015 bleek voor het eerst dat er vertraging ontstond bij de leverancier.

4. **Wat is aan de ontstane problemen gedaan?**

Na de ontstane vertraging in augustus 2015 is de leverancier in gebreke gesteld (16 september 2015). Leverancier heeft tot medio december 2015 de gelegenheid gekregen om de software alsnog te leveren en deze nog éénmaal op te schuiven naar 1 april 2016. Tussen december 2015 en april 2016 ontstond wederom twijfel. Om die reden is besloten om via KING een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren door eSpecialisten. Op basis van dit advies is besloten om de overeenkomst met de leverancier te ontbinden (27 mei 2016) en te onderzoeken of leverancier aansprakelijk gesteld kan worden.

5. **Hoe zijn het algemeen en dagelijks bestuur op de hoogte gehouden?**

Door de directie is, vanaf de start van het project, steeds het dagelijks bestuur op de hoogte gesteld van de voortgang van het GGD Dossier (vast agendapunt). Ook het algemeen bestuur is steeds via de mededelingen alsmede via de verslagen van het dagelijks bestuur geïnformeerd over de voortgang. In de bijlage zijn de diverse vergaderingen en wat daarin gemeld is, opgenomen.

6. **Welke kosten waren met het project gemoeid?**

De totale kosten werden ingeschat op € 1,6 miljoen, waarvan Hollands Midden en Hollands Noorden ieder 50% ofwel € 800.000,- voor hun rekening zouden nemen. Bedoeling was deze kosten te activeren en af te schrijven na oplevering van de software. Door te verwachten lagere licentiekosten kon dit budgettair worden opgevangen.

Auteur:	H. Smit/Y. Koopen	Datum:	29 mei 2017	Versie:	
Afdeling:	directiebureau	Documentnr:		Geldig vanaf:	
Vertrouwelijkheid:	GGD intern				Pagina 1 van 12

7. Is mediation overwogen?

Ja. Op voorstel van de directie is met instemming van het Dagelijks Bestuur geprobeerd of de leverancier GGD dossier bereid zou zijn tot mediation: dat bleek niet het geval behalve onder de conditie dat deze dan een voorkeurspositie zou krijgen in de (inmiddels gestarte) nieuwe aanbesteding. Dat is gezien de regels bij een Europese aanbestedingsprocedure niet mogelijk.

8. Is gekeken of verhaal op de leverancier mogelijk is?

Na ontbinding van de overeenkomst (27 mei 2016) is de vraag gerezen of een juridische procedure tegen de leverancier mogelijk zou zijn. De door GGD Hollands Midden en Hollands Noorden ingeschakelde jurist (Teekens Karsten) heeft beoordeeld of een juridische procedure tegen de leverancier van het GGD dossier gevolgd zou kunnen worden. Uitkomst daarvan was dat dit wel mogelijk zou zijn, maar dat dit een langdurige procedure is, die met behoorlijke juridische kosten gepaard zou gaan, dat er wel een goede kans van slagen zou zijn maar dat het twijfelachtig is of dit daadwerkelijk tot uitbetaling van schade en boete zou leiden. Naar de verhaalbaarheid van de vordering is ook onderzoek gedaan met als uitkomst dat de verhaalsmogelijkheden niet kansrijk zijn.

9. Wat heeft het dagelijks bestuur besloten ten aanzien van juridische procedure?

Het dagelijks bestuur heeft in zijn vergadering van 15 maart 2017 besloten om geen opdracht te geven tot het starten van een juridische procedure. Deze beslissing is ingegeven door de hiervoor aangegeven te verwachten oplopende kosten voor juridische expertise, het feit dat het hier gaat om een langdurige procedure en een mogelijk niet te innen vordering. In het AB van 19 april 2017 is gevraagd aan het dagelijks bestuur om dit besluit nogmaals te heroverwegen en/of een second opinion (juridisch) te vragen. De uitkomst hiervan is om hiervan af te zien (zie besluit DB). Ook het bestuur GGD Hollands Midden heeft eenzelfde besluit genomen.

10. Waarom is gekozen om éénmalig af te schrijven?

Het dagelijks bestuur heeft besloten om het verlies in 2016 één keer af te schrijven. Dit heeft te maken met de afschrijvingsregels (stopzetting project betekent dat niet over langere termijn mag worden afgeschreven) en de verslagleggingsregels (verlies afschrijven of voorziening opnemen).

11. Welke kosten zijn in de verliespost opgenomen?

Het betreft hier de kosten aan de leverancier, leverancier Roosteren&Plannen, oprichting coöperatie, inhuur onafhankelijke specialist en juridisch advies. In de bijlage staat dit meer gespecificeerd.

12. Wat heeft GGD geleerd van deze aanbesteding?

Uit de aanbesteding is geleerd dat het programma van eisen zorgvuldig en specifiek moet zijn, een projectstructuur met meer tussentijdse beslismomenten en mijlpalen door gebruik te maken van een ander type aanbesteding, de zogenaamde op concurrentie gerichte dialoog. Bij deze aanbesteding zijn meerder dialoogrondes (gericht op inhoud, planning e.d.) maar deze aanbesteding voorziet ook in een beoordeling van de kandidaat-leveranciers.

13. Loopt er weer een nieuwe aanbesteding?

Na het beëindigen van het contract heeft de directie zich beraden hoe verder te gaan, omdat de noodzaak voor een nieuw dossier nog steeds aanwezig is. Dit geldt voor meerdere GGD'en in Nederland die net als GGD Hollands Noorden zitten met een sterk verouderd dossier en bij wie het contract met MLCAS inmiddels ook is opgezegd. Tezamen met GGD Twente en GGD Utrecht is een nieuw traject gestart, dat volgens een andere vorm van aanbesteding verloopt.

Auteur:	H. Smit/Y. Koopen	Datum:	29 mei 2017	Versie:	
Afdeling:	directiebureau	Documentnr:		Geldig vanaf:	
Vertrouwelijkheid:	GGD intern				Pagina 2 van 12

Bijlage 1 Uitgebreidere beantwoording op en achtergronden bij de vragen in de Q&A

1. Waarom moet er een nieuw GGD Dossier komen?

De Jeugdgezondheidszorg van GGD Hollands Noorden is op grond van de Wet op de geneeskundige behandelovereenkomst en eisen vanuit VWS en Inspectie voor de gezondheidszorg verplicht om te beschikken over een digitaal cliëntendossier. De huidige software van MLCas voldoet niet meer aan de eisen, is verouderd en de leverancier onderhoudt het systeem niet meer.

Onderzocht is daarom welke mogelijkheden er waren:

- a. Gebruik maken van bestaande software: er is een nieuwere versie van MLCas beschikbaar (MLCas 2.0) maar deze software voldoet niet aan het programma van eisen en GGD'en die hier wel mee werken geven aan hier niet tevreden over te zijn.
- b. Verkenning van de mogelijkheden op de markt: er zijn leveranciers die dergelijke software kunnen leveren. Gelet op de waarde van de opdracht, moest Europees worden aanbesteed. Omdat ook andere GGD'en met de verouderde software kampten, heeft GGD HN in 2015 samen met GGD Hollands Midden besloten om gezamenlijk een aanbestedingstraject te doorlopen voor het realiseren van nieuwe software voor het GGD Dossier.

2. Welke procedure is doorlopen?

Nadat onderzocht was welke mogelijkheden er waren voor een GGD dossier (zie onder vraag 1) zijn de volgende fasen doorlopen:

- Aanbestedingsfase
De aanbestedingsfase is vooraf gegaan door het maken van een business case. Voor het project GGD dossier is destijds een business case opgesteld. De totale kosten werden ingeschat op € 1,6 miljoen, waarvan Hollands Midden en Hollands Noorden ieder 50% ofwel € 800.000,- voor hun rekening zouden nemen. Bedoeling was deze kosten te activeren en af te schrijven na oplevering van de software. Omdat de toekomstige licentiekosten lager zouden zijn kon dit budgettair worden opgevangen.
- Gunning
Na de aanbestedingsprocedure werd het ontwikkelen en leveren van het GGD Dossier gegund aan de leverancier. Bij de aanbesteding hebben de GGD'en zich laten begeleiden door een extern bureau.
- Bouwfase
Start van de bouwfase met diverse werkgroepen van beide GGD'en en leverancier. De bouwfase is begeleid door een externe projectleider.

3. Wanneer werden voor het eerst de problemen (vertraging) bekend?

Tijdens de bouwfase bleek in augustus 2015 voor het eerst dat er vertraging ontstond bij de leverancier. Er werden afspraken gemaakt over de te verbeteren punten en termijnen gesteld. Op 16 september 2015 is leverancier in gebreke gesteld, waarna in oktober 2015 is besloten om de leverancier nog tot medio december 2015 de gelegenheid te geven om alsnog de gevraagde software te leveren. Het bieden van een hersteltermijn is juridisch gezien een vereiste. In november 2015 gaf de leverancier aan dat deze geconfronteerd werd met een kostenoverschrijding aan de zijde van de leverancier. Qua aanbestedingsrecht komt dit risico voor rekening van de leverancier.

4. Wat is aan de ontstane problemen gedaan?

Na de ontstane vertraging in augustus 2015 is de leverancier in gebreke gesteld (16 september 2015). Leverancier heeft tot medio december 2015 de gelegenheid gekregen om de software alsnog te leveren. Het bieden van een hersteltermijn is juridisch gezien een vereiste. De uiteindelijk gegunde uiterste datum qua oplevering van december

Auteur:	H. Smit/Y. Koopen	Datum:	29 mei 2017	Versie:	
Afdeling:	directiebureau	Documentnr:		Geldig vanaf:	
Vertrouwelijkheid:	GGD intern				Pagina 3 van 12

2015 is niet gehaald door de leverancier. Gelet op de grote belangen en de al gedane inspanningen, ook van de zijde van beide GGD'en is in overleg met de leverancier besloten om de termijn van oplevering op te schuiven naar april 2016 om de kans van slagen te vergroten.

In februari 2016 ontstond wederom twijfel omtrent de haalbaarheid van het opleveren van de software. In maart 2016 is daarom besloten om een onafhankelijke expert (eSpecialisten) in te schakelen – via KING– om dit objectief te beoordelen. De leverancier heeft hiermee ingestemd en aan meegewerkt. Opdracht aan de onafhankelijk specialist was om te beoordelen of de leverancier van het GGD dossier alsnog aan de verplichtingen kon voldoen binnen een redelijke termijn. Het door hen uitgebrachte rapport gaf aan dat dit op een aantal cruciale punten niet het geval was. Op basis van dit advies is besloten om de overeenkomst met de leverancier te ontbinden (27 mei 2016) en te onderzoeken of leverancier aansprakelijk gesteld kan worden.

5. Hoe zijn het algemeen en dagelijks bestuur op de hoogte gehouden?

Door de directie is vanaf de start van het project steeds het dagelijks bestuur op de hoogte gesteld van de voortgang. De stand van zaken voortgang GGD Dossier was op de vergaderingen van het dagelijks bestuur een vrijwel vast agendapunt. Ook het algemeen bestuur is steeds via de mededelingen alsmede via de verslagen van het dagelijks bestuur geïnformeerd over de voortgang.

Na het ontstaan van de problemen met de oplevering heeft de directie steeds het bestuur op de hoogte gesteld:

- Tijdens de vergadering van het DB van 16 maart 2016 meldt de directie dat er een formele ingebrekestelling komt. Het AB is 20 april 2016 via de mededelingen geïnformeerd.
- In het DB van 1 juni 2016 meldt de directie dat de directeuren van beide GGD'en hun besturen voorstellen om de samenwerking met de leverancier te beëindigen en dat er reeds een formele ingebrekestelling is verzonden, maar dat het voorkeur heeft om met de leverancier tot een schikking te komen.
- Op 15 juni 2016 meldt de directeur dat op het verzoek aan leverancier om te komen tot een schikking nog geen antwoord van leverancier is ontvangen. Als het komt tot een schikking wordt deze eerst aan het DB voorgelegd.
- In het DB van 7 juli 2016 meldt de directeur dat er nog geen voortgang is. Wel is overleg gevoerd met andere regio's om te kijken in een vervolgtraject om te komen tot een nieuw dossier.
- In het DB van 16 november 2016 meldt de directeur dat het contract met de leverancier inmiddels is ontbonden en er een aansprakelijkheidstelling loopt. Vanuit de directies wordt voorgesteld om een mediationtraject te starten. De eerste stap is nu om leverancier te vragen of men bereid is om hier aan mee te werken.
- In het DB van 18 januari 2017 meldt de directeur dat GGD Hollands Midden heeft besloten om niet met een nieuwe gezamenlijke aanbesteding mee te doen maar nog wel meedoet om te bezien of met de leverancier tot mediation gekomen kan worden.
- In het DB van 15 februari 2017 meldt de directeur dat er fors moet worden afgeschreven op het GGD dossier en dat er wel een mediation gesprek met de leverancier komt.
- In het DB van 15 maart ligt een voorstel tot afwikkeling van het GGD dossier voor. Het DB besluit om kennis te nemen van de specificatie van het verlies en de notitie over de afwikkeling door te zenden naar het AB van 19 april 2017.
- In het AB van 19 april 2017 neemt het AB kennis van de specificatie van de in de jaarstukken 2016 opgenomen verlies inzake het GGD Dossier ad € 487.000. Het DB zegt toe om het al dan niet starten van een juridische procedure te heroverwegen aan de hand van een second opinion en een notitie met nadere uitleg en analyse op te stellen voor behandeling in de raden.

6. Welke kosten waren met het project gemoeid?

De totale kosten werden ingeschat op € 1,6 miljoen, waarvan Hollands Midden en Hollands Noorden ieder 50% ofwel € 800.000,- voor hun rekening zouden nemen. Bedoeling was deze kosten te activeren en af te schrijven na oplevering van de software. Door te verwachten lagere licentiekosten kon dit budgettair worden opgevangen.

Auteur:	H. Smit/Y. Koopen	Datum:	29 mei 2017	Versie:	
Afdeling:	directiebureau	Documentnr:		Geldig vanaf:	
Vertrouwelijkheid:	GGD intern				Pagina 4 van 12

Bovendien was het de bedoeling dat meer GGD'en uiteindelijk, als hun contract met MLCas of andere leveranciers afliep ook zouden aansluiten en gebruik zouden maken van de nieuwe software.

7. Is mediation overwogen?

Ja. Op voorstel van de directie is met instemming van het Dagelijks Bestuur geprobeerd of de leverancier GGD dossier bereid zou zijn tot mediation: dat bleek niet het geval behalve onder de conditie dat deze dan een voorkeurspositie zou krijgen in de (inmiddels gestarte) nieuwe aanbesteding. Dat is gezien de regels bij een Europese aanbestedingsprocedure niet mogelijk.

8. Is gekeken of verhaal op de leverancier mogelijk is?

Na ontbinding van de overeenkomst (27 mei 2016) is de vraag gerezen of een juridische procedure tegen de leverancier mogelijk zou zijn. De door de GGD Hollands Midden en Hollands Noorden ingeschakelde jurist (Teekens Karsten) heeft beoordeeld of een juridische procedure tegen de leverancier GGD dossier gevolgd zou kunnen worden. Uitkomst daarvan was dat dit wel mogelijk zou zijn, maar dat een langdurige procedure is, die met behoorlijke juridische kosten gepaard zou gaan, dat er wel een goede kans van slagen zou zijn maar dat het twijfelachtig is of dit daadwerkelijk tot uitbetaling van schade en boete zou leiden. Naar de verhaalbaarheid van de vordering is ook verhaalsonderzoek gedaan met als uitkomst dat verhaalsmogelijkheden niet kansrijk zijn gezien financiële situatie van de leverancier. Onderzocht zijn onder andere de gepubliceerde jaarrekeningen 2014 en 2015. Op basis daarvan tonen twee kengetallen solvabiliteit en de current ratio dat aan.

We hebben ondertussen bij de KvK de jaarstukken 2016 opgevraagd van de besproken partij, deze zijn echter nog niet gepubliceerd.

Het financieel beeld veranderd in essentie niet met dien verstande:

- De vaste immateriële activa is vrijwel hetzelfde gebleven, de financiële vaste activa zijn fors toegenomen (zijn geen 'tastbare items') en de materiële activa zijn 0,0
- liquide middelen zijn nu 0,0 en de vorderingen zijn fors lager
- de reservepositie is toegenomen de dezelfde constatering: 'in hoeverre is er reële winst', want
- de schuldpositie is bijna verdrievoudigd (vormt 2/3^e van het balanstotaal)

Nog een paar ratio's:

- solvabiliteit 35% ofwel een debt ratio van 65% (was in 2014 resp 53% en 47%)
- current ratio 0,2 (was in 2014 1,6!)

Een duidelijke achteruitgang.

9. Wat heeft dagelijks bestuur besloten ten aanzien van juridische procedure?

Het dagelijks bestuur heeft in zijn vergadering van 15 maart 2017 besloten om geen opdracht te geven tot het starten van een juridische procedure. Dit is een bevoegdheid van het dagelijks bestuur. Deze beslissing is ingegeven door de hiervoor aangegeven te verwachten oplopende kosten voor juridische expertise, het feit dat het hier gaat om een langdurige procedure en een mogelijk niet te innen vordering. In het AB van 19 april 2017 is gevraagd aan het dagelijks bestuur om dit besluit nogmaals te heroverwegen en/of een second opinion (juridisch) te vragen. De uitkomst hiervan is om hiervan af te zien (zie bijgevoegde besluit DB).

10. Waarom is gekozen om éénmalig af te schrijven?

Het dagelijks bestuur heeft besloten om het verlies in 2016 één keer af te schrijven. Dit heeft te maken met

1. Het project met Hollands Midden is gestopt. Het betreft hier de lasten die op grond van de business case zijn begroot. Deze lasten mogen nu het project is gestopt niet over langere tijd worden afgeschreven.
2. De verslagleggingsregels verplichten de GGD om het als verlies dan wel als voorziening op te nemen.

Auteur:	H. Smit/Y. Koopen	Datum:	29 mei 2017	Versie:	
Afdeling:	directiebureau	Documentnr:		Geldig vanaf:	
Vertrouwelijkheid:	GGD intern				Pagina 5 van 12

11. Welke kosten zijn in de verliespost opgenomen?

De kostenposten zijn in de tabel opgenomen en hieronder gespecificeerd

Onderwerp	Bedrag
Projectkosten verbonden aan Leverancier GGD dossier	198.157
Projectkosten verbonden aan leverancier Roosteren, Plannen	171.588
Projectkosten verbonden aan oprichting cooperatie	73.431
Kosten inhuur onafhankelijke specialist (rapport haalbaarheid)	42.471
Kosten jurist advies mogelijke juridische procedure leverancier GGD dossier	1.690
Totaal	487.337

Toelichting kostenposten:

- Leverancier GGD dossier: dit zijn de projectkosten (incl. juridische kosten) verbonden aan het opleveren van software door de leverancier GGD dossier (inzet projectleiders, adviseurs e.d.) gedurende de loop van dit project (2014–2016).
- Leverancier roosteren, Plannen: dit betreft software voor het roosteren van medewerkers en plannen van klantafspraken. Deze software zou gekoppeld worden aan de software van de leverancier GGD dossier. Dit is niet gerealiseerd.
- Coöperatie: dit betreft kosten verbonden aan de oprichting van een coöperatie door GGD Hollands Midden en Hollands Noorden voor het daarin onderbrengen van de gerealiseerde software. Doordat met dit project gestopt is wordt ook de coöperatie niet gebruikt hiervoor (staat nu op non-actief).
- Onafhankelijke specialist: onderzoek en opstellen rapport beoordeling oplevering software door de leverancier GGD dossier.
- Jurist: advocaatkosten voor memo al dan niet volgen juridische procedure of mediation.

12. Wat heeft GGD geleerd van deze aanbesteding?

Uit de aanbestedingsprocedure zijn een aantal lessen geleerd, die in de nieuwe aanbesteding worden meegenomen. Dit zijn:

- het opstellen van het programma van eisen moet zorgvuldig en specifieker gebeuren;
- beperking van de scope, eerst richten op het digitaal dossier voor de JGZ en daarna pas mogelijke verbreding naar overige GGD onderdelen (concreter, compacter, minder risico);
- input voor programma van eisen komt van werkgroepen van de 3 GGD'en;
- ander type aanbesteding, te weten concurrentie gerichte dialoog waarbij door dialoogrondes een leverancier wordt geselecteerd, die het echt kan, mogelijkheden en onmogelijkheden sneller duidelijk worden en pas daarna een contract met de leverancier wordt gesloten. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van meer specifieke inkoopexpertise en wordt het risicomanagement bijgehouden in een risicolog en het toepassen van risico mitigatie. Bij deze aanbesteding zijn meerder dialoogrondes (gericht op inhoud, planning e.d.) maar deze aanbesteding voorziet ook in een beoordeling van de kandidaat-leveranciers

13. Loopt er weer een nieuwe aanbesteding?

Na het beëindigen van het contract heeft de directie zich beraden hoe verder te gaan, omdat de noodzaak voor een nieuw dossier nog steeds aanwezig is. Dit geldt voor meerdere GGD'en in Nederland die net als GGD Hollands Noorden zitten met een sterk verouderd dossier en bij wie het contract met MLCAS inmiddels ook is opgezegd. Tezamen met GGD Twente en GGD Utrecht is een nieuw traject gestart, dat volgens een andere vorm van aanbesteding verloopt, zie ook onder vraag 12.

Auteur:	H. Smit/Y. Koopen	Datum:	29 mei 2017	Versie:	
Afdeling:	directiebureau	Documentnr:		Geldig vanaf:	
Vertrouwelijkheid:	GGD intern				Pagina 6 van 12

Bijlage 2 Besluit dagelijks bestuur

Naam voorstel   **Besluit heroverweging juridische procedure GGD Dossier na discussie in DB 17 mei 2017**

Vergadering   **DB 17 mei 2017**

Besluit naar aanleiding van bespreking in het dagelijks bestuur d.d. 17 mei 2017 is om:

- 1. af te zien van een juridische procedure en/of vragen van een second opinion**
- 2. juridisch advies en rapport eSpecialisten ter beschikking te stellen aan de leden van het algemeen bestuur**

Inleiding

Het dagelijks bestuur heeft in zijn vergadering van 15 maart 2017 besloten om geen opdracht te geven tot het starten van een juridische procedure. In het AB van 19 april 2017 is gevraagd aan het dagelijks bestuur om dit besluit nogmaals te heroverwegen en/of een second opinion (juridisch) te vragen.

Overwegingen

Na ontbinding van de overeenkomst met de leverancier van het GGD Dossier op 27 mei 2016 is de vraag gerezen of een juridische procedure tegen de leverancier mogelijk zou zijn. Door GGD Hollands Midden en Hollands Noorden is advocatenkantoor Teekens Karsten gevraagd om een advies hieromtrent op te stellen. Uitkomst daarvan was dat juridisch verhaal wel mogelijk zou zijn, maar dat een langdurige procedure is, die met behoorlijke juridische kosten gepaard zou gaan, dat er wel een goede kans van slagen zou zijn maar dat het twijfelachtig is of dit daadwerkelijk tot uitbetaling van schade en boete zou leiden.

Op verzoek van het algemeen bestuur maakt het dagelijks bestuur een heroverweging of niet alsnog een juridische procedure gestart moet worden dan wel een second opinion van een andere advocaat gevraagd moet worden. Het dagelijks bestuur heeft hierbij de volgende overwegingen.

- Het rapport van eSpecialisten wijst uit dat leverancier op een aantal cruciale punten niet binnen zes tot negen maanden met een oplossing kon komen, om die reden was het terecht om tot ontbinding van de overeenkomst over te gaan.
- Er ligt een uitgebreid advies van Teekens en Karsten. Dit advies is duidelijk, er worden mogelijkheden gezien, maar dit zal een hele lange (3-5 jaar) en kostbare procedure worden. Het DB besluit om het advies van de advocaat toe te voegen aan het memo dat aan de AB leden wordt gezonden, waarbij naam leverancier verwijderd wordt. In de memo wordt ook meer uitgebreid ingegaan op de afwegingen om al dan niet een procedure te beginnen. Het DB verwijst naar deze memo voor de argumenten.
- Leverancier heeft zelf ook schade geleden en kan mogelijk met een eigen claim komen, dit blijft overigens altijd tot de mogelijkheden behoren, maar ook voor leverancier geldt, dat dit een langdurig en kostbaar traject zal zijn;
- Door Teekens en Karsten is tevens onderzocht of - indien de juridische procedure wel gewonnen zou worden - er mogelijkheden zijn voor een inbare vordering. Dit blijkt zeer twijfelachtig door de juridische constructen bij de leverancier.
- Leverancier was niet (alleen onder voorwaarden) bereid tot mediation.

Auteur:	H. Smit/Y. Koopen	Datum:	29 mei 2017	Versie:	
Afdeling:	directiebureau	Documentnr:		Geldig vanaf:	
Vertrouwelijkheid:	GGD intern				Pagina 7 van 12

- Een nieuw juridisch advies brengt hoge kosten met zich mee en zal waarschijnlijk niet tot een andere visie leiden.

Voorstel

Alles in acht nemend wordt besloten om af te zien van een second opinion en een juridische procedure.

Auteur:	H. Smit/Y. Koopen	Datum:	29 mei 2017	Versie:	
Afdeling:	directiebureau	Documentnr:		Geldig vanaf:	
Vertrouwelijkheid:	GGD intern			Pagina 8 van 12	

Bijlage 3 Juridisch advies Teekens Karsten naar verhaalsmogelijkheden

Memo

Aan: Hans van Dinther
Kopie: Ruud de Vaan
Hans Smit
Onze referentie: GGD/xxxxx, GJB 4165-5560-3207

Van: Gerrit-Jan de Bock
E-mail: debock@tk.nl
Mobiel: +31 6 26 87 98 99

Datum: 2 november 2016
Betreft: Opties vervolgtraject

Beste Hans,

In vervolg op onze bespreking d.d. 25 oktober 2016 geven wij op verzoek van GGD'en in het navolgende een korte puntsgewijze opsomming van de voor- en nadelen van de besproken opties voor het vervolgtraject richting xxxxx na ontbinding van de Overeenkomst Digitaal Burgerdossier. Dit ter completering van al hetgeen reeds is gecommuniceerd bijvoorbeeld tijdens de bijeenkomst op 23 mei 2016 in het bijzijn van GGD'en en eSpecialisten.

Het betreffen drie opties: a. mediation, b. gerechtelijke procedure en c. dossiersluiting.

A. Mediation

Voordelen:

- oplossing van het geschil vindt plaats op grond van partijconsensus (partijen bepalen de inhoud van de 'beslissing');
- oplossing zal acceptabel en haalbaar zijn voor beide partijen;
- mediator wordt gekozen door partijen en zal daarom beschikken over specifieke IT-kennis;
- kosten zijn lager dan die in een gerechtelijke procedure, afhankelijk van de expertise van de mediator en de duur van de mediation;
- doorlooptijd is doorgaans korter dan een gerechtelijke procedure;
- druk op eigen organisatie en bestuurders is minder dan bij een gerechtelijke procedure;
- proces is informeler dan een gerechtelijke procedure;
- mediation is niet openbaar (geheimhouding voor partijen en mediator);
- mediation leidt doorgaans niet tot imagoschade voor één of beide partijen.

Nadelen:

Auteur:	H. Smit/Y. Koopen	Datum:	29 mei 2017	Versie:	
Afdeling:	directiebureau	Documentnr:		Geldig vanaf:	
Vertrouwelijkheid:	GGD intern				Pagina 9 van 12

- selectie van mediator kan al een moeizaam proces zijn;
- indien geen overeenstemming wordt bereikt tussen partijen zijn alle inspanningen voor niets geweest;
- start van een gerechtelijke procedure wordt uitgesteld (het reeds uitbrengen van de dagvaarding tijdens mediation is niet wenselijk);
- om tot een oplossing te komen zullen beide partijen zich moeten kunnen inleven in de standpunten van de andere partij.
- oplossing betekent altijd 'water bij de wijn'.

B. Gerechtelijke procedure

Voordelen:

- rechter is gehouden vonnis te wijzen;
- rechter oordeelt op basis van de feiten en niet op basis van gevoelens of insinuaties van partijen;
- gerechtelijke beslissing biedt duidelijkheid over de rechtmatigheid van de ontbinding en de toekenning van schadevergoeding aan GGD'en dan wel xxxxx;
- vonnis in eerste aanleg of arrest in hoger beroep heeft meer een 'alles of niets'-karakter dan een oplossing door mediation;
- vonnis in eerste aanleg of arrest in hoger beroep is afdwingbaar met executiemaatregelen (beslaglegging, etc.);
- mogelijkheid tot het treffen van bewarende maatregelen (conservatoire beslaglegging), hoewel daaraan ook het reeds besproken continuïteitsrisico voor xxxxx en aansprakelijkheidsrisico voor GGD'en verbonden zijn.

Nadelen:

- bij de rechter soms onvoldoende specifieke IT-kennis aanwezig;
- gerechtelijke beslissing kan ook negatief of minder positief uitvallen voor GGD'en dan verwacht, hetgeen mogelijk aanleiding geeft tot hoger beroep (en vice versa voor xxxxx);
- substantiële kosten voor advocaten en derden (grofweg € 40.000,= tot € 70.000,= in eerste aanleg en in hoger beroep circa € 40.000,= tot € 100.000,= afhankelijk van de inhoud van het vonnis);
- eventueel substantiële kosten voor een door de rechtbank in te schakelen deskundige (in beginsel betaalt de partij die in het ongelijk wordt gesteld de kosten van de deskundige);
- doorlooptijd is lang: gemiddeld in eerste aanleg (rechtbank) 1 tot 3 jaar* en in hoger beroep (gerechtshof) 2 tot 5 jaar, beiden afhankelijk van het procesverloop (eventueel nog cassatie bij de Hoge Raad);
- proces is een belasting voor eigen organisatie en bestuurders, met name bij voorbereiding bewijsmiddelen, zittingen en eventueel getuigenverhoren;
- proces voltrekt zich langs formele (spel)regels;

Auteur:	H. Smit/Y. Koopen	Datum:	29 mei 2017	Versie:	
Afdeling:	directiebureau	Documentnr:		Geldig vanaf:	
Vertrouwelijkheid:	GGD intern				Pagina 10 van 12

- vonnis in eerste aanleg en arrest in hoger beroep zijn openbaar;
- publicitaire aandacht en mogelijk imagoschade voor één of beide partijen;
- xxxxx kan gedurende procedure failliet gaan, waardoor procedure eindigt zonder dat de schade en de kosten van de procedure op xxxxx kunnen worden verhaald.

C. Dossiersluiting

Voordelen:

- geen substantiële juridische kosten;
- weinig werkbelasting meer voor eigen organisatie, behalve dat vastlegging en borging van het interne dossier en het rapport van eSpecialisten nog dient te worden afgerond;
- initiatief ligt bij xxxxx en die doen nu ook niets.

Nadelen:

- (getuigen)bewijs kan door verloop van tijd verloren gaan;
- mogelijkheid tot vorderen van schadevergoeding van xxxxx verjaart na vijf jaar, tenzij GGD'en de lopende verjaring (tijdig) stuiten (GGD'en kunnen in een procedure wel een beroep blijven doen op de ontbinding);
- geen duidelijkheid over claims over en weer totdat ook de vordering van xxxxx tot vergoeding van de gepretendeerd geleden schade door het verstrijken van vijf jaar verjaart, tenzij xxxxx de lopende verjaring tijdig stuit.

*Een procedure bij de rechtbank (*eerste aanleg*), waar door de gedaagde partij inhoudelijk verweer wordt gevoerd en een tegenclaim (*eis in reconventie*) wordt ingesteld, voltrekt zich normaliter – sterk vereenvoudigd weergegeven en zonder volledig te kunnen zijn – als volgt:

1. uitbrengen dagvaarding aan gedaagde partij (middels deurwaarder) door eisende partijen: hiermee is de procedure aanhangig en wordt de gedaagde partij opgeroepen (veelal binnen twee weken) te verschijnen bij de rechtbank;
2. op de datum waarop gedaagde is opgeroepen: indienen eerste verzoek van gedaagde partij tot het verlenen van zes weken uitstel voor het indienen van een schriftelijk antwoord en tegenclaim (*conclusie van antwoord tevens eis in reconventie*);
3. eventueel tweede verzoek om uitstel van zes weken voor conclusie van antwoord tevens eis in reconventie door gedaagde partij;
4. twee weken beraad zijdens rechtbank voor beslissing over het procesvervolg;
5. rechtbank kiest voor (doorgaans) ofwel het gelasten van een zitting (*comparitie van partijen*) ofwel tweede schriftelijke ronde (*conclusies van re- en dupliek*);
6. datumbepaling comparitie van partijen, te plannen op een termijn van drie tot zes maanden;
7. comparitie van partijen, waarin inlichtingen worden verschaft, de mogelijkheid voor het bereiken van een schikking wordt verkend en gesproken wordt over het procesvervolg;

Auteur:	H. Smit/Y. Koopen	Datum:	29 mei 2017	Versie:	
Afdeling:	directiebureau	Documentnr:		Geldig vanaf:	
Vertrouwelijkheid:	GGD intern				Pagina 11 van 12

8. in beginsel zes weken na de comparitie van partijen: wijzen tussenvonnis of eindvonnis door rechtbank (N.B. deze vonnisdatum kan de rechtbank zelf meerdere malen verzetten als de werkdruk bij de rechtbank of complexiteit van de zaak daartoe aanleiding geeft);
- 9.a. als tussenvonnis volgt: ofwel bewijslevering (door middel van getuigenverhoren of deskundigenonderzoeken) ofwel verdere verdieping van het geschil (door het indienen van schriftelijke stukken over en weer) op instructie van de rechtbank, waarbij elke ronde bewijslevering of verdieping gepaard gaat met conclusies of aktes van partijen en gevolgd wordt door tussenvonnissen die telkens minimaal zes weken op zich laten wachten (zie punt 8): vanaf dit punt zijn geen tijdsindicaties meer te geven;
- 9.b. als eindvonnis volgt: eindbeslissing die doorgaans afdwingbaar is met executiemaatregelen;
10. na eindvonnis: drie maanden de tijd om hoger beroep in te stellen

Auteur:	H. Smit/Y. Koopen	Datum:	29 mei 2017	Versie:	
Afdeling:	directiebureau	Documentnr:		Geldig vanaf:	
Vertrouwelijkheid:	GGD intern			Pagina 12 van 12	